विना स्वरैस्तु नान्येषां जायते व्यक्तिरञ्जसा । शिवशक्तिमया(°yán) प्राहुस्तस्माद्वर्णान्मनीषिणः । कारणात्पञ्चभूतानामुद्भूता मातृका यतः । ततो भूतात्मका वर्णाः पञ्च पञ्च विभागतः । वायुग्निभूजलाकाशाः पञ्चाशल्लिपयः क्रमात् । पञ्च ह्रस्वाः पञ्च दीर्घा विन्द्वन्ताः सन्धिसंभवाः । पञ्चशः कादयः षष्ठलसहान्ताः[1] समीरिताः । सोमसूर्याग्निभेदेन मातृकावर्णसम्भवाः [११]. De carminum mysticorum generibus: मातृकावर्णभेदेभ्यः सर्वे मंत्राश्च जज्ञिरे । मंत्रविद्याविभागेन द्विविधा मंत्रजातयः ॥५८॥ मंत्राः पुंदेवता ज्ञेया विद्याः स्त्रीदेवताः पुनः । स्त्रीपुंनपुंसकात्मानो मंत्राः सर्वे समीरिताः ॥५९॥ पुंमंत्रा हुंफडंताः स्युर्द्विठांताः स्युः स्त्रियो मताः । नपुंसका नमोंताः स्युरित्युक्ता मनवस्त्रिधा ॥६०॥ शस्तास्ते त्रिविधा मंत्रा वश्यशांत्यभिचारिके । अग्नीषोमात्मका मंत्रा विज्ञेयाः क्रूरसौम्ययोः[2] । कर्मणोर्वह्नितारांता (कर्मणोवह्नितारान्य A. B.) विपत्प्रायाः (वियत्° A.) समीरिताः ॥६१॥ आग्नेया मनवः सौम्या भूयिष्ठेंद्वमृताक्षराः । आग्नेयाः संप्रबुध्यंते प्राणे चरति दक्षिणे ॥६२॥ भागेऽन्यस्मिन्स्थिते प्राणेऽसौम्या (प्राणे सौम्या A.B.) बोधं प्रयांति च । नाडीद्वयगते प्राणे सर्वे बोधं प्रयांति च ॥६३॥ प्रयच्छंति फलं सर्वे प्रबुद्धा मंत्रिणां सदा । छिन्नादिदष्टमंत्रास्ते पालयंति न साधकं ॥६४॥ Quibus in recitatione vitiis cantiones hebetentur, accurate definitur. De magistris et discipulis. 3 (fol. 8[a]). De templo (yágamaṇḍapa) ad initiationem dimetiendo, aedificando, vasis sacris (kuṇḍa etc.) instruendo. Incipit: ततो वक्ष्यामि दीक्षागं (leg. दीक्षाग्रं) वास्तुयागपुरःसरं । कृतेन येन मन्त्रज्ञा (°jno) दीक्षायाः फलमश्नुते । राक्षसं वास्तुनामानं हत्वाधिष्ठाय तंतनूं[3] (l. तत्तनूं) । स्थितास्त्रिपञ्चाशद्देवास्तेभ्यः पूर्वबलिं हरेत् ॥ 4 (fol. 12[a]). De initiatione. Incipit: अथ दीक्षां प्रवक्ष्यामि मन्त्रिणां हितकाम्यया । विनानया न लभ्येत सर्वं मन्त्रफलं यतः । दिव्यं ज्ञानं यतो दद्यात्कुर्याच्चापापक्षयं यतः । तस्माद्दीक्षेति (dí-kshá) संप्रोक्ता देशिकैस्तंत्रवेदिभिः । चतुर्विधा सा संदिष्टा क्रियावत्यादिभेदतः । क्रियावती वर्णमयी कलात्मा वेद्यमय्यपि (l. वेधमय्यपि)[4] ॥ 5 (fol. 15[b]). De igne sacro adolendo. Incipit: ततोऽग्निजननं वक्ष्ये सर्वतन्त्रानुसारतः । आचार्यकुण्डे विधिवत्संस्कृते शास्त्रवर्त्मना । अष्टादशाः स्युः संस्काराः कुण्डानां तत्रनोदिताः । वीक्षणं मूलमन्त्रेण शरेण प्रोक्षणं मतं । तेनैव ताडनं दर्भैर्वै(हु)मैणाभ्युक्षणं मतं । अस्त्रेण खननोद्धारौ हृन्मन्त्रेण प्रपूरणं । समीकरणमस्त्रेण सेचनं वर्म्मणा मतं । कुट्टनं हेतिमन्त्रेण वर्म्ममन्त्रेण मार्जयेत् । विलेपनं कलारूपं कल्पनं तदनन्तरं । त्रिसूत्रीकरणं पश्चाद्धृदयेनार्चनं मतं । अस्त्रेण (astreṇa) वज्रीकरणं हृन्मन्त्रेण कुशैः शुभैः । चतुष्पथं तनुत्रेण तनुपादक्षपाटनं । योगे कुण्डानि संस्कुर्यात्संस्कारैरेभिरीरितैः ॥ De rerum ad oblationem adhibitarum mensura et pondere (homadravyáṇám pramáṇam). 6–23. Carmina mystica, quibus numina diversa invocantur. Atque singulis capitibus et numinis cujusdam, et variarum ejusdem manifestationum cultus traditur. Quae carmina omnia ad usus superstitiosos recitabantur. 6 (fol. 19[b]). Sarasvatímantras. Incipit: अथ वर्णतनुं वक्ष्ये विश्ववोधविधायिनी[म्] । यस्यामनुपलब्धायां सर्वमेतज्जगज्जडं । ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टो गायत्री छन्द ईरितं । सरस्वती समाख्याता देवता देशिकोत्तमैः[5] ॥ 7 (fol. 23[a]). Bhútalipis, quo carmine Varṇeṣvarí dea adoratur. Incipit: अथ भूतलिपिं वक्ष्ये सुगोप्य[ा]मतिदुर्लभां । यां प्राप्य शम्भोर्मुनयः सर्वान् कामान् प्रपेदिरे ॥ 8 (fol. 26[b]). Śrímantras. Incipit: अथ वक्ष्ये श्रियो मन्त्रान् श्रीसौभाग्यफलप्रदान् । यस्याः कटाक्षमात्रेण विलोक्यमपि (A. B.) वर्द्धते ॥ 9 (fol. 30[b]). Bhuvaneṣvarímantras. Incipit: अथ वक्ष्ये जगद्धात्रीमधुना भुवनेश्वरीं । ब्रह्मादयो पि यां ज्ञात्वा लेभिरे श्रियमूर्जितां ॥ Capitis finem, ut, quaenam vires his carminibus tributae essent, specimine ostenderem, exscripsi: लिखित्वा भूर्जपत्रादौ यंत्रमेतद्यथाविधि । धारयेद्वामबाहौ वा कंठे वा निजमूर्धनि ॥ वशयेत्सकलान्मर्त्यान्विशेषेण महीपतीन् । नीलपटे विलिख्यैतद्गुटिकीकृत्य तत्पुनः ॥ साध्यप्रतिकृतौ सिक्थे निर्मितायां हृदि न्यसेत् । पात्रे त्रिमधुरापूर्णे निक्षिप्यैनां विधानतः । संपूज्य पुष्पगंधाद्यैर्बलिं निक्षिप्य रात्रिषु ॥ मूलमंत्रं जपेन्मंत्री नित्यमष्टसहस्रकं । सप्ताहाद्वांछितां नारीमाहरेत्स्मरविह्वलां ॥ भूर्जपत्रे विलिख्यैतद्गुटिकीकृत्य तत्पुनः । लाक्षया ताम्ररजतकांचनैर्वेष्टयेत्क्रमात् ॥ तत्कुंभे न्यस्य संपूज्य यथावद्भुवनेश्वरीं । संस्पृश्य तं जपेन्मंत्री दिवाकरसहस्रकं ॥ अभिषिच्य प्रियं साध्यं बध्नीयाद्यंत्रमाशिखं । कांतिं पुष्टिं धनारोग्यं यशांसि लभते नरः ॥ भित्तौ विलिख्य तद्यंत्रं पूजयेन्नित्यमादरात् । भूतप्रेतपिशाचास्तं न वीक्षितुमपि क्षमाः ॥ तद्विलिख्य शिरस्त्राणे साधितं धारयेद्दृढं । युद्धे रिपून्बहून्हत्वा जयमाप्नोति पार्थिवः ॥ etc. 10 (fol. 33[b]). Tvaritámantras. Incipit: ततो भिधास्ये त्वरितां त्वरितफलदायिनीं । तारोमायावर्म्मबीजमृद्धिरीशस्वरान्विता ॥ 11 (fol. 37[a]). Durgámanus. Incipit: ततो दुर्गामनुं वक्ष्ये दृष्टादृष्टफलप्रदं । मायात्रिःकर्णविन्द्वाद्यो भूयो सौ स्वर्गवन् भवेत् ॥ Quae potissimum dea ad praestigias nefarias invocatur: सेनासंस्तंभने (°नं A. B.) मंत्री कारस्करसमुद्भवैः । पुष्पैः सहस्रं जुहुयात्तत्पत्रैस्तां निवर्तयेत् ॥९५॥ अंगारवारे कुलिके जप्त्वा भस्म चितोद्भवं । विक्षिपेन्मूर्धनि रिपोर्विद्विष्टो

[1] Litera ल haud dubie ळ significatur. Ceterum haec omnia circulo Kulákula appellato (supra, p. 96) optime illustrantur.

[2] i. e. ad malignos vel bonos usus adhibentur.

[3] Et hic mythus in Matsyapuráṇa legitur, et alii hujus capitis loci ex eodem Puráṇa videntur depromti esse. Cf. supra, p. 42[b].

[4] *Kriyávatí*, ritibus externis constans; *varṇamayí*, cum formulis symbolicis conjuncta; *kalávatí*, meditatione si potestates mysticae *nivṛitti, pratishṭhá, vidyá, śánti, vyápti* appellatae, quibus rerum elementa quinque repraesentantur, in discipuli corpore constitisse putentur; *vedhamayí*, si Śaktis ipsa viri initiandi corpus occupasse animo et cogitatione fingatur.

[5] *Deśika* vocabulum, quo mysteriorum magister, sive vir mysteriis imbutus significatur, in nullo Tantra tam crebro usurpatur quam in nostro.